

וראוי לשים לב למח סרט כל סרטים אלו ולא כללם
 באו' ויחכם מכל בני האדם. ועיד כי אחר שידע יותר ממה נכללו דור דעה
 תלמידיו וגם כל שאר הנז' כי הוא עולה על כלם וגם אומרו בני מחול על
 מחילת עונם אינו מזחינת חכמה. ועוד כי איך יתכן ידע יותר ממה והלא
 סוד פרה אדומה ידעו משה כמ"ס ז"ל בסו' בססוק ויקחו אליך שהסוד יהיה
 אליך ולא ללמד לישראל אך שלח' אחר על זה אמרתי אחכמה והיא רחוקה
 ממני אך אחשבה כי מ"ס זאת מחכמת כו' מכל האד' כו' אין פירושו לשון יותר
 כי אם מפרשת מליזה סוג חכמה וכיון לסרט כל סוג מהן ואמ' ותרצ חכמת
 שלמה בין מסוג חכמת כל בני קדם הכולל כל מיני חכמות חלוניות ומכל
 חכמת מלרים הוא כל מיני כישוף ולהטו' ומכל חכמת האדם היא חכמת
 הטבע כאד' שהשיג טבע כל הנמצאים כי ע"כ קרא שמות לכל וגם מחכמת
 איתן האורחי היא אילטרולוגיא וגם ידע מחכמת הימן הוא משה הוא כל חלקי
 תור' ה' עד סודות העליוני' וגם למיסר חלמין כיוסף וזהו ומכלכל ועדיין
 היה אפשר שהשיג סודות אך מעט מוצר לז"א ודרדע שהיו ס' רבוא חכמים
 אשר בהלטרפות כלם נמצאים כל רזים מכל בחינות עליוני' כנודע כי ע"כ
 מדרך הרוחש הסך ההוא ברוך חכם הרזו' כי כל סוגי בחינות כל נשמו'
 האחונו' בכל סנות לפוני סודו' עולה למספר ההוא וע"כ אל כביר לא מאסס
 מלמחול להם על עון העגל וזהו בני מחול בניס שמחל להם השכינה כו'

לפי קו"ק

8

הספקנות והאמת האמונית (לספר קהלת)

הספקנות היא תוצאתה של האליליות. והאחרונה היא תוצאתה של התרשלות המחשבה.
 כשכופה האדם את שכלו לפתור לו את חידת הכל על-פי אותו החלק של החמירות שהוא
 סופג בחושיו, בודאי מתקוממת המציאות לעומתו. והחמירות כשהיא תופשת את האדם
 בחזקה בצבתייה, אפילו אלפי פעמים יתפלסף, לא ישלים עם המציאות הרחבה להביא
 בחשבון הקפי את הגשמיות והרוחניות ביחד, את החיים שתחת השמש עם שלמעלה
 מהשמש, וכשהשירה מנגנת בקרבן לא תועיל לו כל התחכמות, הכל הבל יגזור ולמסקנא
 של כי זה כל האדם לא יבא, ולא יוכל לבא.

לראות חזות הכל בשכלול הרצון, בתגבורת עוזו, באותו אומץ הנפש, המבוטא באמת
 במלה הגדולה של יראת אלהים, שהגמדים הרוחניים מוצצים ממנה המון רב של רפיון לב
 ומחשבה נודדת, זה יוכל רק פילוסוף עליון, שהנשמה הישראלית מאירה את חדרי לבו.
 התגשמות אותו האומץ והגודל בחיים, המשכתם של חיי הרצון שהם בעצמם נוזלים
 ממקור קדומים, מחיי כל עולמים וממקורי מקורותיהם, עד צומק היסוד של חיי

המעשה, התכרה והתרבות, למצוא על-ידי תורה בלתי פוסקת זו את כל עומק האמת, את
 כל התנחומים והגבורה, זאת היא הפילוסופיה הישראלית, העומדת על המפתח שבין
 השכלת החול ובין הופעת הקודש, חכמתו של שלמה, אופיה ותוכנה, המקיפה את יסוד
 ההויה, ומסיימת: "סוף דבר, את האלהים ירא ואת מצותיו שמור, כי זה כל האדם".
 והלא כל הפסימיות נובעת היא רק מזה התוכן היחידי, של הספקנות, שמא החיים
 החמריים הם כל היש, כל החיים, ועד כמה יוכל יסוד רעוע כזה שאין לו כל סמיכה מדעית
 ברורה, כי אם אי-אמנה עקשנית לערער יסוד מלאי דעת ואמונה עליונה, האומר בבטחה,
 שכשם שהחיים העובריים שלנו בימי העיבור היו רק הכנה לחיים יותר עליונים, ואם היה
 בהם איזה כח של בקורת, וכח זה היה לוקחם לכל החיים, ודאי היתה הבקורת ההיא יוצאת
 מלאה זעם וספקנות, - כן החיים הנמורים שבגוף, האמת היא האמונית, שהם רק התחלת
 חיים, פרוודור של חיים. אמנם אם מהפרודור יתבע כל התביעות הטרקליניות יהיה רוגז
 בלא נחת הגורל. אבל אם יערך הפרודור לפרודור, והטרקלין לעומתו לטרקלין, ודאי
 יונח החפץ.

ולאיתודם של הפרודור והטרקלין אין מתודה אחרת כי-אם זאת: יראת אלהים ושמירת
 מצות אלהים.

לפי קו"ק

יודע על העצים מן הארץ וגו' ועד האוב. יש דברים שהן נראין שפלים,
 וצוה הקב"ה לעשות מהן כמה צמות, האוב נראה לאדם שאינו כלום, וכחו
 גדול לפני האלהים, שמשל אותו לארץ בכמה מקומות, בטהרת מצורע (דכתיב
 ויקרא י"ד ד', ולקח למטהו וגו' ועץ ארז וגו' ואובי), ובשרפת הפורה (דכתיב במדבר
 י"ח י', ולקח הכהן עץ ארז ואובי), ובמצרים צוה עשות מצוה באוב, שנאמר
 (שמות י"ב כ"ב), ולקחתם אנדרת אובי, וכן בשלמה אומר, יודע על העצים
 מן הארץ אשר בלבנון ועד האוב אשר יוצא בקיר, ושנתן טעם במצות ה' בצמחים.
 מן הארץ ועד האוב, למה צוה כן בארז ובאוב, וכן נתן טעם בשאר מינים כגון סוכה
 ולולב, ללמדך שהקטן והגדול שוין לפני הקב"ה, ובדברים קטנים הוא עושה
 ניסים ועל ידי אובי שהוא שפל שבאילנות גאל את ישראל מ.

(שמות רבה י"ז ב')

ולעד"נ כבר רמזתי למעלה בפ' הנה נתתי לך וכו', שלא דבר הכתוב בזה בשיעור
 החכמה לומר שנתחכם יותר מכל אלה הנז', אבל דבר הכתוב בהווה בהכנתו מעצמו
 שהיה מוכן וחכם מעצמו מכל הנמצאים, והב"ה ירב חכמתו לחכימין ומנדעא לידעי
 בינה כיון שיש בהם הכנה ויסוד לחול עליו השפע האלהי, ולז"א ויחכם מכל האדם.
 או תהיה מכל מ"ס האדם כמ"ס איזהו חכם הלמד מכל אדם, שפירושו שלומד מכל
 האדם ואפילו מהקטן ממנו אינו בוש ללמוד מכל אדם, ולז"א כי שלמה ע"ה למד מכל
 האדם הנמצא, שאם היה חכם היה לומד ממנו חכמה ואם היה סכל וטפש לומד
 להתרחק ממנו וממדותיו ומהנהגותיו כי בשגעון ינהג, וזהו ויחכם שנתחכם ולמד מכל
 האדם ואינה מ"ס היתרון. וכן מאיתן והימן וכו', שמכל אלה למד מה שהיו הם יודעים
 והוא הוסיף כהנה וכהנה בשפע האלהי אשר עליו. ואמר ויהי שמו בכל הגוים סביב
 בהתחלתו כי אחר כך יצא טבעו בקצוי ארץ.

לפי קו"ק

